

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske kopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihčičiščerńi w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Kermuschny šwjedžeń.

Psalm 84, 2—5.

„Kač lubosne šu twoje wobndjenja, Anježe zebaoth! Moja duscha žada šebi, a jej šo chze tnych Anjesowych pschitwarkow; moje čěło a duscha šwjěběli šo w tym žiwym Bóhu. Pschetož wrobl je dom namačal a kastožja šwoje hněšdo, hdžež šwoje mlode wulahnu: twoje wołtarje, Anježe zebaoth, mój kralo a mój Bóžo. Derje tym, kotřiz w twojim domje pschewwaju: čzi šhwala čze wěcznje.“

Tam něchtó po dróšy pschindže, š křjom w ruzy, pomalu, wobstarny, šchěry muž. Psched 40lětami je wješ wopuschčizil, nětko šo přeni křocz šašo do njeje wróčzi. Pschezo bliže š starej domišnje pschindže a wokoło šo na puczu hlada: wón šuaje hórki psched šobu, wón njeje ša- byl, kajke tam wonhlada, hdžež je mlody byl. Šusto štejo wostawa: tam běšche přjedy wuški pucž, hdžež nětko šchěroka droha běži. Kač žyle hinajšche tola pola wonhladaja hač tehdy! Nihdže tamne módre blaki mješ žolnym žitom, hišcže žane jenicžke lenišcžo njeje nadeschol. Tam běchu tehdy tola kćki, hdžež nětko wowš šteji. Njeběšche tam kćžža? Šdže šteji? A kajke šu to kćžže? Tehdy hišcže tač měšcžanizy njetwarjachu. Tež ludžo, kotřichž šetka, hinajšchi wonhladaja, maju druhu, niz wjazy tač jednoru draštu kač přjedy. A jemu šo šda, jako bychu šo šamo woblicža pscheměnik. Pschezo šašo dyrbi myšlicž: Tehdy běšche hinač, tehdy, tehdy! Dopomnjecža, kotřez je šobu

pschinjěš, wšchitke tač prawje wjazy njetřechja, a šacžucže: ja šym w domišnje, jemu pschincž njeha.

Alle tam je žyrkej wo wšy. Tam šteji wona runje hišcže kač tehdy, hišcže ta šamšna na šamšnym měšcže. Wšchak je tola ta stara domišna. Tuto dopomnjecže, najjašnišche wot wšchitkich, to hišcže trjechi, njeh bu tež wjele drugeho w běhu lědžěšatkow hinajšche. A nětko šo šašo domach čžuje, nětko je jemu wokoło wutroby kač kastožy, kotraž je šwoje stare hněšdo šašo namačala.

A nětko pschindu jemu hišcže druge dopomnjecža na šandžene dny. Tuta žyrkej je dobry křuch wot jeho žiwjenja tehdy widžita. Ta wo tym wě, kač je wón jako hólz něhdy kóždu njeđzělu na ławzy w přědku šydač. Tehdy njeje hišcže wšchitko šrosymil, šchtož špěwašche a šchtož duchowny prajěšche, njeje tež dołho wšchitko do- škšchal a hišcže mjenje šthowač; ale wón wě dženska hišcže prawje derje, kajki je w tamnych lětach byl. A potom konfirmazija. Ta běšche přeni wulki wotdžěl w jeho žiwjenju, a tehdy šteješche tu w tutej žyrkwi psched woł- tarjom. Wona je jeho šhutne: „Haj“ škšchala. Ššwój šchpruch je hišcže wobkřowač, tež tekst tamnišcheho přě- dowanja: „Tón Anješ šwarnuj twój wonkřód a nutškřód wot nětko hač do wěcznosćže.“ Na tuto šłowo a tutu hodžinu w žyrkwi je dyrbjal hišcže husto myšlicž, pošdži- šcho žušbje. To běšche jemu kač křuch domišny, kotřiz se šobu noschěšche w žušym křaju. — Šo konfirmaziji běšche potom druge žiwjenje šapocžak, žiwjenje pošne džěla. Žěta běchu šo minyle, wjele wo tym wjazy njewě, jene běšche

każ druge. Tudy w zyrkwi njebėsche wjazy taŕ huŕto po-
był, druge wėzy bėchu jeho bėle ŕajimate. Ale potom je
jemu ŕaŕo jedyn dŕeń jaŕny w myŕlach, kotryŕ ŕenje
njeŕabudŕe: dŕeń, na kotrymŕ dŕrbjeŕche ŕwoju macŕerku
ŕhowacŕ. To bėŕche teŕ ŕhutny podawł w jeho ŕiwjenju,
a tehdŕ bėŕche teŕ tu pobyl, tute wyŕŕofe cŕiche murje bėchu
jeho ŕylŕy widŕałe. A poŕdŕiŕcho bėchu ŕwėdki jeho mlodeho
ŕboŕa byłe, jaŕo bė ŕebi towarŕŕchu ŕa ŕiwjenje namakał a
ŕ njej pŕched woltarjom ŕtejeŕche. Tak huŕto hacŕ tėnle
dŕeń w lėcŕe ŕaŕo pŕŕińdŕe, poŕdŕiŕcho wotkach w zuŕobje,
pŕchezo bėchu dopomnjecŕa na domiŕnu ŕ nowa wotucŕałe
ŕ myŕlu na tamnu hodŕinu tudy w zyrkwi. — Haj, tale
bėŕche dobry kruch wot jeho ŕiwjenja a naŕhonjenja widŕala.
Tu wėŕcŕe ŕabycŕ njemėŕeŕche, taŕ mało kaŕ mėŕeŕche do-
miŕnu ŕabycŕ. Nėtko, hdŕŕ ŕtarŕiŕŕki dom wjazy njeŕteji,
ŕwoju ŕańdŕenoŕcŕ tudy w tychle murjach namaka.

Moji lubi! My mamy naŕchu domiŕniŕku zyrkei lubo-
to chŕemy ŕebi dŕenŕa ŕaŕo prajicŕ. Chŕemy ŕo mjeŕ
ŕobu ŕwjeŕelicŕ, ŕo ju mamy! Mamy ju lubo kaŕ ptał
ŕwoje hńeŕdo, kaŕ ŕhromadnu domiŕnu. Ale ŕmy dha
tudy wopradowŕe teŕ domach? Hlej, to budŕeŕch potom
hacŕe, hdŕŕ tu pŕŕińdŕeŕch ŕ modlitwu: „Moja duŕcha ŕada
ŕebi a jej ŕo chŕe tych ŕnjeŕowŕch pŕŕitwarŕow.“ Potom
hacŕe ŕo nad tutym domom prawje ŕwjeŕeliŕch, hdŕŕ ŕ pŕal-
miŕtom wuŕnawacŕ nawuŕnjeŕch: „Moje cŕėło a duŕcha
ŕwjeŕeli ŕo w tym ŕiwym Boŕu“. Najhlubŕŕe poŕadanie
naŕcheje cŕlowŕŕeje duŕche chŕemy tudy w Boŕim domje
ŕpokojecŕ, poŕadanie po ŕwiŕku naŕcheho ŕiwjenja ŕ Bohom,
ŕ wuŕhadom a kėnzom naŕcheho ŕiwjenja, ŕ domiŕnu naŕcheje
duŕche. Wy ŕnajecŕe ŕłowo wulkeho Auguŕtina: „Naŕcha
wutroba je njemėrna, doniŕ pokoj njenamaka w Boŕu“.
Pokoj w Boŕu pytamy, mėz a mėr a wjeŕelocŕ w ŕwiŕku
ŕ nim. W tym wŕŕaŕ ma mėr naŕcheje wutroby, naŕcheho
ŕmyŕhlenja ŕwėj wėŕty forŕeń we wŕŕitkim ŕhabłanju naŕcheho
ŕwonŕowneho ŕiwjenja, w ŕboŕu a ŕrudobje, w ŕtarocŕzach
a wjeŕelach. W tym mamy wėŕte prawidło, wėŕty ŕakon
we wŕchėch nadawłach a wŕchėch ŕpŕytowanjach ŕiwjenja.
W tym mamy mėr ŕwojeho ŕwėdomnja we wŕchėch ŕablu-
dŕenjach a we wŕchej winje ŕiwjenja. — Tuto poŕadanie
po ŕiwym Boŕu pał prawe ŕpokojenje w naŕchim wŕchėdnym
dŕėle, w jeho honjenju a ŕhwatanju ŕenje njenamaka.
Wobŕebje w naŕchim cŕaŕu, hdŕeŕ wŕŕitko ŕiwjenje pŕchezo
bėle ŕhwata a bėŕi, ŕmy pŕchezo w ŕtraŕche, ŕo ŕwėj ŕnutŕ-
ŕowny pokoj ŕhubimŕ. Naŕcha myŕł ŕo tam a ŕem torŕa,
a pŕŕi wjele myŕlach a ŕacŕiŕŕczach, kotreŕ nam pŕŕi tym
pŕcheŕ duŕchu dŕeja, huŕto to ŕ wocŕow ŕhubimŕ, ŕŕtoŕ
dŕrbi naŕchemu ŕiwjenju mėz a naŕchej woli wėŕtoŕcŕ da-
wacŕ. Ale my tu pŕŕińdŕemy, kaŕ po dalokim lėczenju,
ptał ł ŕwojemu hńeŕdej pŕŕińdŕe. Tu naŕcha ŕprėznimwa
duŕcha pokoj a nowu mėz pŕta, kotruŕ mėŕe potom ŕobu
won wŕacŕ ł nowemu lėczenju do ŕwėta. A hdŕŕ bėŕche
w honjenju a w ŕtarocŕzach wŕchėdneho ŕiwjenja poŕadanie
naŕcheje duŕche po ŕiwym Boŕu wuŕnyło: tudy ł nowemu
ŕiwjenju wotucŕi, tudy, hdŕeŕ duŕcha pucŕ do ŕwojeje wėr-
neje domiŕny namaka. Tehodla je tudy naŕcha woprav-
dŕita domiŕna, tehodla mamy naŕchu zyrkei lubo.

„Derje tym, koŕŕiŕ w twojim domje pŕchebywaju: cŕi
ŕhwala cŕe wėcŕnje“. Moji lubi, my ŕo Bohu ŕa ŕwoju
rjanu zyrkei dŕakujemŕ a ŕhwaliemy jeho, kiŕ je poŕadanie
a ŕedŕenje naŕchich wėtzow dopjelnił. Chŕemy ju ŕwar-
nawacŕ a ŕdŕerŕecŕ, wutwaricŕ a wupŕŕŕicŕ tał derje hacŕ
to ŕamėzemy. Chŕemy teŕ w njej pŕchebywacŕ, tał prawje

w njej bydlicŕ. Potom budŕemy teho ŕnjeŕa pŕchezo
ŕhwalicŕ, niŕ jenoŕ je ŕłowom a ŕhėrluŕŕom, tał dołho
kaŕ w jeho domje pŕchebywamy, ale hacŕe prawje pŕcheŕ
ŕwoje zŕle ŕiwjenje, ŕiwjenje w ŕwiŕku ŕ Bohom, pŕche-
wodŕene wot jeho wole, poŕŕylŕene pŕcheŕ wėŕtoŕcŕ jeho
lubocŕe, pŕŕekraŕnjene pŕcheŕ jeho mėr. ŕamjenė.

Nasyma.

(Wiktor ŕe Strauŕ.)

ŕłob: Tak Boŕi ŕŕyn ŕam pŕŕilaŕe —.

ŕŕo lėcŕna pŕcha poŕhubi,
Teŕ hola nėtko wobłėdni
A ptačŕki njeŕpėwaja.
Wy ŕŕheŕcŕzenjo pał njemjelcŕcŕe,
Nė! wopory wy ŕapalcŕe,
Kiŕ Bohu ŕhwalbu praja.

My ŕmy tu pilnje dŕėtali,
ŕŕtoŕ Boh nam da, domŕhowali,
Wŕcho jeho wobradŕenje;
Daj, ŕeŕu, nam ŕo prėzowacŕ
A twoju hnadu prėdowacŕ,
Tu njeŕapomnicŕ ŕenje.

ŕŕtoŕ Boŕa ruŕa dała je,
ŕe nėtko domoj ŕŕhowane,
A wŕcho je wobŕtarane.
Tak ŕhromadŕ w hnadnym cŕaŕu ty,
D duŕcha, ŕa cŕaŕ ŕhuboby
ŕŕej Boŕe dary rjane.

Mhla ŕymna pola pŕŕiŕrywa,
ŕe na niŕ hola prėŕdnota
A mŕoŕ jim włohu rubi.
Tak ŕwėtny łoŕŕt teŕ ŕahinje,
Mėz ŕiwjenja wŕcha roŕpadnje
A w rowje wŕcho ŕo ŕhubi.

Hlej, wicŕor howri, bubota,
Duŕ putnik domoj poŕhwata,
ŕŕej pŕta pŕchebywanje.
D ŕeŕu, budŕ ty ŕŕėcha nam,
ŕŕmy wuŕtajeni wicŕoram,
ŕo mėli wuŕhowanje.

Teŕ je ŕŕtoma najwŕŕŕŕcheho
Wŕŕė liŕcŕicŕka nėtk pŕŕcŕa ŕo
A w prėŕŕe ŕwėj kėnz maja.
ŕŕy cŕeŕcŕeny był, cŕłowjeŕe,
ŕŕo wrėcŕicŕ dŕrbicŕ do ŕemje,
Teŕ tebie pohŕejbaja.

Kaŕ naŕmu pał wuŕnywa
ŕaŕ rėlnik ŕymjo na pola,
Chŕe nowy plėb mėcŕ radŕ,
Tak, Wėtcŕe, teŕ naŕ poŕhowaŕŕ.
Do ŕemje a naŕ ŕwodŕewaŕŕ,
Hacŕ raŕ naŕ ŕbudŕiŕŕ ŕ hnadŕ.

Kaŕ taŕtojcŕki a bacŕony
Nėtk prėcŕku cŕahnu ŕ krajinŕ
Do rjeńŕŕoh' ŕłoncŕnoŕ' haja.

Tak duschi daj ƚo wobroczić
Też ł Tebi — potom doleczić
Do twojoh' kraŋnoh' raju.

Surij Bróŋt.

Bóh ƚo sa nje stara.

Sedyn ƚawny pschirodospytnik, kotryž je dołho w połodnju žimy był, piŋche: Wulka ƚyla małych ptaczłow, kotrež sa czaŋ lécza w Europje pschebhwaju, ƚaž n. psch. roczi, syby a teho runja, njesamoža wulke daliny psches morjo pschelétowacz. A tola bychu wone ł wéstoŋczu łónz wsale, bychu-li sa czaŋ syby w połnóznych krajinach wostałe. Duž je tón, ƚiž ƚo też nad wroblom ƚmili, sa nje wupucz stworil. W nashymje mjenujz, hdyž přenje sybne wétry howerja, widziŋch dołhe czaŋi wulkiŋch ptaczłow, woŋebje žerawow (Kraniche), kotrež jara niłto nad polemi a ƚukami lécza a pschi tym pschiwabjaty hłóŋ ƚyŋschecz dawaju, na kotryž njeličomne małych lécznych ptaczłow wotmolwjeju, ƚo ł dobom ł włóžow posbéhnywschi a na ƚhribjet wulkiŋch ptaczłow seŋydarwschi. Husto móžesŋch cziŋchi cziŋkot tyŋchle ƚlepnyŋch putnikow ƚyŋschecz, hdyž czaŋi žerawow nad nashimi hłowami lécza. W naléczu pschi wróczbje žerawy wjele wyŋschcho lécza; wone wjedža, so czi hosczo, wot niŋch psches morjo wróczzo pschinjeŋeni, nětko hižom ƚame ƚwoju staru domisnu sažo namakaju. S łóžow je ƚo husto na morju wobkédžbowalo, ƚaž ƚo žyłe ƚyly małych ptaczłow ł ƚhribjeta wulkiŋch ptaczłow posbéhujaja, mały kruch puczaja ƚobu lécza a ƚo potom sažo do jich pjeriny dele puschcža.

F.

Sserbowka.

Historiska novella wot R. Židuŋa. Seŋerbschczil K. A. Fiedler.

XIX.

Džen bě mroczny a ƚmért ƚwoje włóžne scženy hižom ł semi dele scželisŋche. Hiŋchcže ras widžimy Siegmunda se ƚwojim pscheczelo Rudolfom ł Harta pschi pobryŋsy Sprewje horje a dele ƚhodžic. Šhmurna cžežtomnyhłnoscz, ł czaŋom sadwélowazeje rošbudženosczje sjenoczena, na wobliczu nashcho pscheczela wotpoczowasŋche. „Ty ju po tajkim nochzesŋch wopuschczić, jeli-so padnu?“ ƚo wón Rudolfa woprasŋcha.

„Protop mi to njesapowjedži, so ju ł ƚwojej maczeri pócželu, kotraž dżowku potreba; a njewjeŋta jejneho lubusŋka, sŋchtož dže Ty pódla mje něhdy bésŋche, wéicže město na jejnej wutrobje namaka.“

„Ty balsam do mojeje franjeneje wutrobje cžečesŋch. Bóh chžyl Czi tajtu luboscz płaczic, jeli mi to móžno njebudže. Njesabudž tež na mojeju sprawnuju ƚlužobnikow. Wonaj staj mi psches njesbožo, haj psches nusu a tradanje ƚwérnje ƚlédowaloj, a Tebi to ƚamo wopofasataj, dyrbjał-li ja jeju wopuschczić. Moje nadobne tonje njech Cže dołho a ł ƚlawje nosŋcha; ja wém, so je lubujesŋch, a dopomnja Cže wone druhdy na teho, kotryž je dřeŋowasŋche. Šchowaj je ja Małku; ł tutymi drohuschŋkami móže ƚo jej ł něŋchto samoženju dopomhacz, budže-li wójny łónz a wona chžycž ƚamoŋtatna bycz.“

„Chžu wscho po Twojej woli wuwjescz, mój drohi pscheczelo, dyrbjał-li Cže pschežiwicž; tola tež ja móžu padnycz.“

„Ty žimy wostanjesŋch a budžesŋch sbožowny; mój snutskowny hłóŋ mi to praji; ale ja mam žiwjenje wažicž, jeli chžu Małku wumóž. Hiŋchcže ras ƚo dženŋa po snatym sŋchtomje ł nej horje podam, a było-li jeno, so bych ju psched sahlódnjenjom abo hanibu wobarnowal.“

Pod tajkej rošmótku bésŋchaj nashkej pscheczeloj ƚwétlinu dozpiŋkoj, kotraž wuhlad na Šhocžebusŋki hród posŋczesŋche. Siegmund pohlada lohr sa majestotnym dubom pod wotnom lubeje a wosta ƚaž ƚkamjenjeny stejo. „Njewidžisŋch podobu pod sŋchtomom?“ ƚo Rudolfa napschisŋnje woprasŋcha a bjes woczafanja wotmolwy ƚakle pofracžesŋche: „Wone ƚo hibaju, wone ł wotménjenjom ruzy posbéhujaja, a ƚuŋtanje móžnyŋch wudyrow ł namaj ƚem kinczi. Dyrbju tam, pofledni móŋt sžeržecz, kotryž mje ł nej sjenocz.“

„Ssy tórny? Njewidžisŋch pschi wotewrjenyŋch wrótkach wjazh dnyli dwazpěci wobronjenyŋch muži stejo? Psched sŋchórmowazym wójskom bychu drje psches wrótko twochnyli, dweju jenotliweju cžłowjekow pał morili, přiedy hač byŋchaj na brjoh wustupiloj.“

Nashkej młodženzaj na to rucže do lěhwa ƚhwataŋchaj a ƚo bórny na to ł wotdželenjom Hufitow sažo wróczisŋchaj. Tola to bě hižom psche pofdže; w tym wotomiku, jako hewy pobryŋsy nastupichu, ƚo tón kraŋny sŋchtom se ƚwojim wjerŋschkom daloko do Sprewje nóri, hač ƚaž žolny saŋchumichu. Hufitojo, wot Siegmunda a Rudolfa nawjedowani, ƚo do rěki walichu, so bychu ƚo se ƚwojimi njepscheczeleni ƚobu psches wrótko pscheczisŋchczeli, tola poflednisŋchi mějachu hač ł wrótkam krótschi pucz wotpołozicž, dnyli Hufitojo. Sich naběh bjesplódnny wosta; ł hrimotom ƚo wrótko pod woschczerenjom wobŋadki, ƚiž bésŋche temu psches murinu kromu ł napjatosczu pschihladowala.

A sŋchto sačuwasŋche Małka pschi padže tamneho sŋchoma, po kotrymž bě jejny lubowany ƚaž po njebjeskim rěblu ł nej pschichadžal? Žadny synt ƚo jejnymaj hubomaj njewuŋny; bjesrécžna ƚo na ƚwoje ƚedžadło cžiŋny a ł wobemaj rukomaj wobliczo sa-pschitny.

Sažo nóžna cžisŋchina nastawasŋche, tola Małka žaneje bojoscže wjazh psched nozu a jejnymi strachoscžemi njesačuwasŋche. Škožuje ƚo dusŋcha ƚaž žyłe na jedyn dypł, wotpoczujaja wsŋch hewal sŋwucžene hibanja. W Małczy nětko jeno jedyn hłóŋ kincžesŋche: Wumoženje psches wjecženje! Móžna mrotota ƚo psches jejne wotna dohnywasŋche, a wona na ƚwěžu myŋšlesŋche. Mjelcžo stany, fracžesŋche ł lohŋa ł piezakej a saŋschija ƚwécžnik, na kopje stejazy. „Žiwjenje-šbudžowaza ƚwěža, wutup mi hrube šutki bjesbóžnyŋch rukow!“

Njespróžniwje hibasŋchaj ƚo nětko Małczynej wjecžiwej ruzy. Durje bésŋche wotewriła a po tajkim teho wéŋta, so móžesŋche psches nje ƚwój wrót nastupicž. Bórny bě w tym wohidnym jastwoje łónzo sŋchczěptow nakładženyŋch a domjaza nadoba na nje nakopjena, so nimale hač do wjerŋcha doŋahasŋche. Nětk bu ƚwěža ƚwojej žyrobje bliŋko pschinjeŋena; płomjesŋcho, kotrež ƚo wo ƚwoju existenzu bédžesŋche, horje ƚapotasŋche, roscžesŋche, hrabasŋche praŋstotajo wołoko ƚebje, postupowasŋche hač ł wjerŋchaj a horzotu a saduschaty ƚad rošschěrjesŋche.

Małka proscže do płomjenja šhladowasŋche. Něŋajka hrosa ju saŋschija; škoro budžisŋche ƚebi pschala, so ƚo to stało njebh. Duž pomyšli hłuboko tyŋchena na hłóŋ, hanibu a Siegmunda a fracžesŋche mjelcžizy se jstwy won na dołhi korridor. „Moje jastwo daloko wot tamnyŋch štwow leži; wono je štražnikaj, w tu ƚhwilu město pscheczahowazemu, a pschehonjerjej, na měšchczanŋkej muri stejazemu, potajene, wócžku njepscheczela, mjes kotrymž mój luby pschebhwaja, pał pschiwobrocžene. Šladajtaj ƚo, Luthero a Reinhardo! Šsnano ƚu Hufitojo tule ƚwétlinu hižom wuhladali a sa mało hodžinom Šhocžebusŋke murje do budu! Tola sŋchto budže se mnje? Dele, dele! wsŋchaf šnaju hóŋtny dom, hdyž ƚo mi Lewiowa luboscz ƚměwa.“

Hiŋchcže ras ƚo wona sa jaŋnje ƚapazym płomjenjom wothladny a pofphtowasŋche potom bocžne durje wotewricž, kotrež do dwora dele wjedžichu. Te bėchu samŋnjene. Sej ƚo nimale sežny, jako tež druhe durje samŋnjene namaka. Hiŋchcže jene bėchu sbytkne; wona ƚo ł nim ƚhablasŋche a pytasŋche je wotewricž; jejne wobliczo wobłėdnny, stawy jej ƚlužbu saŋowjedžichu, wona ƚo hromadu sŋwese,

pschetož nětko widžesche so jatu — samu s tym satrašnym nje-pscheczelom, kotrehož bě jejna ruka do žiwjenja sbudžila.

Tola bórny sašo poskoczi, so by spytala, woheń haschecž. To bě podarmo. Stwa w jasnych plomjenjach stejesche, a hižom běchu wone fuche hrjady korridora sapschijale. W sadwělowanju Mařka k najdalschim durjam čerjesche a pytasche je pschelamacž. Podarmo! Wona s zylkej schiju wo pomoz wołasche: jeno wotšynk jejneho samžneho hłóša jej wotmolwjesche.

Šnano budžišche sa nju hišcže pomoz byla — pschetož stražnižy na powierchu dachu nětko swój hłóš klyšecž — nje-budžišche tyžaz-hłóšna satrašna wójnska wołanza psched murju saklincžowala. Hufitojo běchu woheń pschi jeho nastawanju pytnyli a tón wotomik jako pschihódny k naběhej spósnachu. Sašo buchu rěble nastajane; s nowa Siegmundowe mózne wudhry pschecžiwu snatym wrótkam hrimotachu. Dvě wofni běšchtej na tej stronje korridora, kotraž bě k Sprewi pschuwobrocžena. Zene s njeju Mařka storže a wo pomoz wołasche. Nichtó jej nje wotmolwi, nichtó k njej horje nješhladowasche, tež jejny luby niž. Wón wjedžišche, so běchu jejne durje wotewrjene; wón ju wumoženu myšlesche.

Plomjo poča hacž k jejnymaj nohomaj kapotacž a hižom sa wobrubom jejneho schata lojesche. S hróšbu nasad twochny a w štyku swojeje wutrobny tež to druhe wofno storže, so by swoje podaromne wo-pomoz-wołanje wobnowjala. Tola plomjo jej sa pjatomaž hlědowasche; wona widžesche, so je šubjena. S proschaznym hłóšom posběže ruzy k njebjesam: „Nježe, knježe! pomhaj mi! a njespomni na mojej wopanzanej ruzy! Pschi wschej mojej hrěšnosčzi wobrocž dónt swojeho wboheho džěcža a šđerž mi žiwjenje! Nječ mje Twój jandžel na rukomaj nješe a wutorhni mje rosdajazej khlamje srudneje smjercže!“

S tymi słowami na wobloženje skoczi; jejnej wozči pódu pytaschtej, ale ju nje dozpsichtej: pschetož hdyž bě tež horka swětko, běšche tola delka čěmne. Roskud bu jej psches to wolóženy; jejnej nošy wofno spuschežišchtej, a wona do straschneje hlubiny dele skoczi. Psches wójnski hokk a ropot saklincža wutrobu-kamazy wulšchit, a — wo naschjej Šserbowzy njebě ničžo wjazy widžecž.

(Pschichodnje skóncženje.)

Modlitwa.

Čišche, rjenje
Nječ nětk čěhnje
K hwěšdam moje pomodlenje!
Spěw budž snaty
Šsobu daty
K njeju, hdžež je pschebytł swjaty!

K tebi hladam,
Twój troscht žadam,
Psched tobu do procha padam!
Hdyž strach duje,
Howri, ruje,
Zandžel nječ naž wobarnuje!

Wschelake s bliska a s daloka.

— Pošwjeczenje noweho Božeho doma w Sarěczu mějesche so póněželu 19. oktobra na swjatocžne waschnje. Nowy Boži dom budže so mjenowacž „Michalska zyrkej“. Na hórzy stejazy Boži domcž k s rjanej wěžu hižom s daloka pucžowarja strowi.

W 2 hodž. hibašche so swjedženiski czah pod šynkami posawnow psches dwoje čěšne wrota. Psched Božim domom, hdžež běchu 3 wošebje rjane čěšne wrota natwarjene, czah posasta. So wuspěwanju kherluschy so klucž pschepoda a swjedženiska wošada čěhnjesche nuts do noweho, swjedženšy wupyscheneho Božeho doma. Pschitomni běchu knjes wotrješny hejtman s Kraushaar, ff. duchowni Mařa a Tyscheť wot Budyskeje Michalskeje zyrkweje, Kschizan s Hodžija a Kapler s Lupoje a drusy knježa s daloka a s bliska. Hdyž jastupich do zyrkwicžki, tebi hnydom do woczow padnje schpruch, wysche woltarja napižany: „Sapschimni to wěcžne žiwjenje, ke kotremuž sy tež pomolany.“ Sady woltarja steji w šerbskej rěczi: „Jesuš Khrystuš je wčera a dženša a tón samy, kiž wón je, budže tež do wěcžnosčze.“ So wuspěwanju „Budž khlwalba Bohu samemu“ mějesche knjes tajny zyrkwinski radžicžel Meier s Budyschina na šaložku Božeho słowa: „Čłowjek njeje žiwny wot khlěba sameho, ale wot kóždeho słowa, kotrež psches Boži rót wuidže“ wutrobu-hnujazy pošwjecženštu rěcž a wuloži, so nječ tutón Boži dom je 1. džakny wopor Božej hnadny, 2. žórlo Božeho słowa a 3. pschihotowacžnja k njebjeskej krašnosčzi a pošwjeczenje s modlitwu skónczi. Knjes konsistorialny radžicžel Lotichius pschiješe wošadže strowjenje ewangelskeho krajneho konsistorstwa. Wón wupraji pschipsnacže šaložerjam noweho Božeho doma a wschitkim, kotřiž su k temu pomhali. Jako dar konsistorstwa pschepoda woltarju bibliju, peritopiske knihi a agendu w šerbskej a němškej rěczi. Knjes šarať Waktar štupi přeni krocž na kletku noweho Božeho doma a postrowi wschitkich w Šesufowym mjenje, kiž je mjeno wschitkich mjenow. Šswoje, s hlubokošcže Božeho słowa čěšpane, přědowanje šaloži na to słowo: „Šlaj, hěta Boža pola čłowjekow!“ Tón Boži dom nječ je hród Zionski k swjatemu wojowanju a dohwanju! Betlehem, dom khlěba sa dusche po khlěbje žiwjenja žadaze, a kaž psches Sarěcž rěcžka běži (mjeno Sarěcž wotkožuje so wot rěka), dyrbi byčž Šakubowa študžen polna wodny žiwjenja, kotrež chze nam tón Knjes škicžicž. Potom knjes šarať Waktar wušběhowasche, so tón nowy Boži dom pschede wschěm sa šarych, šlabnych, kotrymž je pucž psche wobčěžny do Nješwacžidla, postajeny. To njedyrbi žane šarunanje byčž, ale wjele žadane Bože słowo klyšecž pošylnicž. „Niž k rošchecžěpnju, ně, k pošylnjenju dyrbi tutón nowy Boži dom šlužicž.“ Na kónzu knjes přědat wutrobny džak wyschnosčzi sa dary a džělbracže, šukodnym wošadam kaž tež šwěrnym Šserbam w Draždžanach, kiž su rjany pjenjes sa čašnik na wěžu namdali, wupraji. 144 mějesche so šerbske swjedženiske kemšchenje. S kherluschom „Nječ Bohu džakuje“ so Boža šlužba skónczi. Pschispomnicž ma so hišcže, so budže pschichodna Boža šlužba w nowej zyrkwicžy 1. novembra popołdnju w 3 hodžinach w šerbskej a w 4 hodž. w němškej rěczi. S zyla směja so Bože šlužby kóždu přenju njedželu w měžazu.

— Šsrjedu 14. oktobra běšche so 150 lět minyło wot nadpada pola Buzez. W lěcže 1758 bě tam Šjedrich Wulki wot awštriskeho pólneho maršchala Dauna psches nózny nadpad šbity. Małe pruske wójsto, kotrež běšche hižom we wójnje khetro počerpišo, pak wopokasa tudy wulku smužitoscž, so tole podleženje šawěšcže žana haniba njeběšche, ale běšche wjele bóle pruskemu wójstu wubudženje k nowemu rycžerškemu a dohycžerškemu postupowanju.

F.

„Pomhaj Bób“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pschedawarňjach „Šserb. Nowin“ na wšach a w Budyschinje dostacž.